

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๖๔

วันพฤหัสบดี ๑๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๑

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๕ นาฬิกา

(เนื่องจากพล เอก หลวงสุทธีสาร-
รณกร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่
อยู่ นายทวี บุญยเกษตร รองประธานสภา
ร่างรัฐธรรมนูญ จึงดำเนินการประชุม
แทน)

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่าง
รัฐธรรมนูญ : วันนี้มีสมาชิกร่วมการ
ประชุม ๑๓๘ คน ครบองค์ประชุมแล้ว
ข้าพเจ้าจะได้ดำเนินการประชุมทำหน้าที่
ร่างรัฐธรรมนูญต่อไป

ระเบียบวาระ ๑ เรื่องที่ประธาน
จะแจ้งต่อที่ประชุม สำหรับวันนี้ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงาน
การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่
ร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖๑ จะมีท่าน
ผู้ใดขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการใดบ้าง

(ไม่มีสมาชิกขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข
ประการใด)

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่าง
รัฐธรรมนูญ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดขอ
เปลี่ยนแปลงแก้ไข ข้าพเจ้าถือว่าที่ประ
ชุมนี้รับรองรายงานการประชุมสภาร่าง
รัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคณะกรรมการ
การพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการศึกษา
ในวาระที่ ๒ คั่งการพิจารณาจาก
คราวประชุมครั้งก่อน

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประ
จำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

LIART

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มาตรา ๕๗ ที่คณะกรรมการการรับไปพิจารณาเมื่อคราวประชุมครั้งก่อนนั้น คณะกรรมการจะมีอะไรชี้แจงเพิ่มเติมบ้างหรือไม่

นายสมภพ โหตระกิตย์ (กรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : ในการประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในคราวที่แล้ว คณะกรรมการได้ขอรับมาตรา ๕๗ ไปพิจารณาใหม่ ในมาตรานี้ได้มีประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอของท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่า ควรจะได้คงคำว่า “เอกราช” เอาไว้ด้วย คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วก็เห็นพ้องด้วยว่า ควรจะได้คงคำว่า “เอกราช” ไว้ตามเดิม ฉะนั้นจึงได้แก้ไขข้อความในมาตรา ๕๗ เป็นว่า “กำลังทหารพึงมีโดยเหมาะสมแก่ความจำเป็นสำหรับรักษา เอกราช ความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ”

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : คือคณะกรรมการได้รับไปพิจารณาใหม่ มีด้วยกันทั้งหมด ๓ มาตรา คือ มาตรา ๕๗ มาตรา ๑๓๔ และมาตรา ๑๗๖ สำหรับมาตรา ๕๗ นี้ กรรมการได้ชี้แจงแล้วว่า ได้เพิ่ม

“เอกราช” เข้าไปอีกคำหนึ่งซึ่งที่สมาชิกได้ขอร้อง จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับ คณะกรรมการ ในมาตรา ๕๗ ที่ได้ร่างเพิ่มเติมมานี้

ในมาตรา ๑๓๔ คณะกรรมการจะมีอะไรชี้แจงเพิ่มเติมบ้างหรือไม่

นายสมภพ โหตระกิตย์ (กรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : ในการพิจารณามาตรา ๑๗๖ ได้มีท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องได้ตั้งข้อสังเกตว่า ข้อความที่บัญญัติว่า รัฐสภาจะมีมติให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะรัฐมนตรี โดยประกาศพระบรมราชโองการนั้น คำว่า “รัฐสภา” นั้น จะมีมติได้นั้น จะกระทำในรูปของการประชุมร่วมกันหรือแยกกัน อย่างไรก็ตามในข้อนี้คณะกรรมการก็เห็นว่าเป็นข้อสังเกตที่มีประโยชน์ และได้ขอรับไปพิจารณา คณะกรรมการได้พิจารณาโดยละเอียดถี่ถ้วนแล้วเห็นว่า

LIART

ควรจะได้กระทำในรูปการประชุมร่วมกัน
จึงได้แก้ไขความในมาตรา ๑๓๔ ขอเพิ่มเป็น
(๑๓) บัญญัติว่า “การให้พระมหากษัตริย์
ทรงใช้และเลิกใช้อำนาจนิติบัญญัติทาง
คณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง”
ผลที่จะมีว่า ในการที่รัฐสภาจะประชุม
ตามมาตรา ๑๗๖ นั้น จะต้องกระทำ
โดยการประชุมร่วมกัน และนอกจากนี้
ในการพิจารณาถึงมาตรา ๑๗๖ คณะ
กรรมาธิการก็ได้พิจารณาเห็นว่า การที่
รัฐสภาจะมีมติได้นั้น ก็ควรจะได้พิจารณา
ถึงที่มาของการพิจารณา หรือที่จะ
ให้มีมติว่า สภาควรจะเป็นผู้ที่เห็น
สมควรจะมีมติขึ้นเอง หรือควรที่จะ
ให้คณะรัฐมนตรีในฐานะเป็นฝ่ายบริหาร
เสนอขึ้นมา เมื่อได้พิจารณาถึง
เจตนารมณ์ของมาตรา ๑๗๖ แล้ว เห็น
ว่าการที่สภาจะมีมติให้พระมหากษัตริย์
ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัตินั้น เป็นเรื่องที่
สภามีอำนาจที่จะใช้อำนาจนิติบัญญัติ อยู่
แล้ว ฉะนั้นในกรณีเช่นนี้ สภาก็จะให้
ให้ทางฝ่ายบริหารได้เสนอขึ้นมา โดย
อาจจะอ้างเหตุผลว่า ในขณะนั้นประเทศ
อยู่ในสถานะสงครามหรือในภาวะคับขัน
การใช้อำนาจนิติบัญญัติทางรัฐสภาอาจจะ
ไม่สะดวกแก่การบริหาร ฝ่ายบริหารก็

อยากจะขอให้รัฐสภามีมติให้พระมหา-
กษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติได้ ด้วย
เหตุนี้คณะกรรมาธิการจึงได้เพิ่มข้อความว่า
“เมื่อคณะรัฐมนตรีเสนอ” รัฐสภาจะมี
มติให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติ
บัญญัติทางคณะรัฐมนตรีได้ ทั้งนี้ผลที่จะมี
ว่า ในการที่รัฐสภาจะมีมตินั้น ต้องเป็น
ฝ่ายคณะรัฐมนตรีเสนอ สมมติจะมีมติ
ได้ ความที่ว่า “เมื่อคณะรัฐมนตรีเสนอ”
นั้นก็จะเป็นข้อความใหม่ที่คณะกรรมาธิการ
ได้เพิ่มขึ้นในการประชุมครั้งที่แล้ว จึงขอ
กราบเรียนท่านประธานสภา.

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่าง
รัฐธรรมนูญ : ทางกรรมาธิการก็ได้
ชี้แจง นี้เข้าใจว่าเป็นช่องทางเสนอของ
ทางพลตำรวจโท บรรลือฯ บัดนี้ทาง
กรรมาธิการก็ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้ตั้งที่
ทางกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว จะมีท่าน
ผู้ใดขออภิปรายบ้าง

นายเสกถ บุนนาค : ใน
อนุมาตรา ๑๓ ใช้คำว่า การให้พระมหา-
กษัตริย์ทรงใช้และเลิกใช้อำนาจนิติบัญญัติ
ทางคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗๖
วรรค ๑ นั้น กระผมเห็นว่าคำว่า “การ
ให้พระมหากษัตริย์” นี้ อาจจะไม่ถูกต้อง

กับราชาศัพท์ คือ การให้พระมหากษัตริย์อย่างอนุมาตรา ๘ อนุมาตรา ๙ นั้น การให้ความยินยอม การให้ความเห็นชอบนั้น รัฐสภาเป็นผู้ให้ แต่ว่าอนุมาตรา ๑๓ บอกว่า “การให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้” นี้ อาจจะไม่ถูกกับราชาศัพท์ ยังสงสัยอยู่เหมือนกัน บางที่ท่านประธานคณะกรรมการจะพิจารณาได้

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : คณะกรรมการใช้คำว่า “การให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้และเลิกใช้” นั้น ก็เพราะในมาตรา ๑๗๖ ก็มีคำว่า “รัฐสภาจะมีมติให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติ” คือเอาคำมาจากมาตรา ๑๗๖ นั่นเอง

พลตำรวจโท บรรลือ เรืองตระกูล : โดยที่คณะกรรมการได้ไปเพิ่มเติมในมาตรา ๑๗๖ ในบรรทัดที่ ๓ มีความว่า “เมื่อคณะรัฐมนตรีเสนอ” คือหมายความว่า ในกรณีที่จะให้รัฐสภามีมติให้พระมหากษัตริย์ ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะรัฐมนตรีได้นั้น ก็

จำเป็นต้องมีเหตุ การแต่งตั้งที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก คือในยามที่มีสถานการณ์สงคราม หรือในภาวะคับขันเหล่านี้ เป็นต้น ในกรณีเช่นนั้นก็เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร คือคณะรัฐมนตรีจะได้พิจารณาใคร่ครองดูว่า จะสมควรหรือไม่ที่รัฐสภาจะประชุมทำหน้าที่นิติบัญญัติต่อไป หรือว่าสมควรที่จะให้พระมหากษัตริย์ ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะรัฐมนตรี เมื่อได้พิจารณาถึงนั้นแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ กระผมสงสัยว่า ในกรณีที่เราได้มีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่กันไว้ในตอนต้น ชื่อว่า คณะรัฐมนตรีก็เป็นฝ่ายบริหาร สภาก็เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วอาจจะทำให้เกิดการก้าวก่ายกันหรือไม่ในอำนาจหน้าที่เหล่านี้ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งสมมติว่าเป็นไปได้ว่า ไม่ได้เกิดการก้าวก่ายอำนาจและหน้าที่ในรัฐสภา ก็อาจจะมีปัญหาต่อไปว่า มติดังกล่าวที่รัฐสภาจะมีมติเลิกเสียเมื่อใดก็ได้ อันนี้ใครจะเป็นผู้เสนอให้เลิก กล่าวคือคณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้เสนอเรื่องไปยังรัฐสภาให้เลิก หรือว่าใครจะเป็นผู้เสนอ อันนี้เราน่าจะได้พิจารณาว่า เราจะเอาอย่างไร

เมื่อคณะรัฐมนตรี เสนอ ให้สภา มีมติ ให้ พระมหากษัตริย์ ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติ การให้เลิกกักขังจะต้องเป็นคณะรัฐมนตรี เสนอต่อรัฐสภา หรืออย่างไร กระผม ไม่ทราบ ที่กรรมวิธีการโต้แย้งของไป ขอโต้ประท้วงแจ้งครับ

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปกพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตามที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องอยากจะทราบว่า การที่จะให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอนั้น จะขัดกับหลักการบริหาร กับนิติบัญญัติหรือไม่ ข้าพเจ้าขอเรียนว่า ไม่ขัด ยิ่งตรงกับหลักการ ที่ถูกต้อง เพราะว่าอำนาจนิติบัญญัติ นั้น ควรจะให้รัฐสภาใช้ อันนี้เป็นหลักปกติ อำนาจเป็นของรัฐสภา เพราะฉะนั้น รัฐสภาก็โดยปกติไม่ควรจะมอบให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้ทางคณะรัฐมนตรี แต่ในการที่จะให้มอบนั้น ต้องมีความจำเป็น เนื่องจากเหตุการณ์สมัยใหม่ เช่นการใช้ อาวุธนิวเคลียร์หรืออะไรอย่างนั้น เป็นต้น ความจำเป็นก็อาจจะเกิดขึ้น ใครจะทราบ ความจำเป็นนั้น ก็คือคณะรัฐมนตรีนั่นเอง ย่อมทราบสถานะเหตุการณ์ คณะกรรมาธิการจึงเห็นว่า คณะรัฐมนตรีควรจะเป็นผู้ขอ เพราะว่าโดยปกติสภาก็ไม่ควรจะ

มอบให้ฝ่ายบริหารไปใช้อำนาจนิติบัญญัติ แต่เมื่อมีความจำเป็น และคณะรัฐมนตรี ก็จะต้องแสดงให้สภามองเห็นว่า มีความจำเป็น รัฐสภาจึงจะมีมติมอบให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติ ทางคณะรัฐมนตรี ส่วนการเลิกกักขังนั้น ตามที่ข้าพเจ้าได้เรียนแล้ว อำนาจนิติบัญญัติ เป็นของรัฐสภา เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐสภา ประชุมกัน และก็เห็นว่าสถานการณ์อย่าง เข้าในซีกที่รัฐสภาควร จะใช้อำนาจนิติบัญญัติได้เอง ตามหลักปกติแล้ว ก็มีมติให้เลิกใช้ ส่วนการลงมติเลิกกักขัง ก็ไม่จำเป็นที่จะให้คณะรัฐมนตรี เสนอ รัฐสภา จะเสนอเองก็ได้ ทั้งนี้จะว่าถือหลักเกณฑ์อย่างไร ใครเป็นผู้เสนออย่างไร อันนี้ก็จะมีไปมีในข้อบังคับของสภาทั้งสอง

พลตำรวจโท บรรลือ เรือง

ตระกูล : ตามที่ท่านประธานกรรมาธิการได้ทรงชี้แจงนั้น กระผมขอขอบพระคุณ แต่ว่ากระผมอยากจะให้กรรมาธิการโต้ประท้วงสักไว้ด้วยว่า มติของรัฐที่จะมีมติเลิกเสียเมื่อใดก็ได้ นั้น ก็เกี่ยวกับการประชุมของรัฐสภา ในกรณีที่รัฐสภา จะประชุมได้นั้น ก็จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๑ คือ พระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร จะเป็นผู้

LIRT

ทรงเปิดประชุมรัฐสภาในกรณีที่พระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงชี้ค่านาง ที่จะมอบหมายอำนาจนิติบัญญัติให้ท่านากับคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการฝ่ายนิติบัญญัติในระหว่างภาวะฉุกเฉินหรือในระหว่างภาวะสงคราม เช่นนั้น แล้วก็ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไปแล้ว พระมหากษัตริย์จะไปทรงเรียกประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๑๑ อย่างไรได้ ก็ถือว่า เราต้องระลึกถึงความจริงที่ว่า ในกรณีที่มีเหตุการณ์ท่านองนั้นเกิดขึ้น รัฐสภาจะไม่มีโอกาสได้ประชุมกันเสียเลย ก็หมายความว่า เมื่อรัฐสภามีมติมอบอำนาจให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะรัฐมนตรีแล้ว รัฐสภาจะหยุดการประชุมทันที เมื่อไม่มีการประชุมตั้งนั้นแล้ว และตอนที่เลิกมติดังนั้น จะทำอย่างไร ที่กระผมใคร่จะเรียนถามว่า จะทำอย่างไร ก็คือในทางปฏิบัติแล้วเกือบจะทำไม่ได้ เพราะว่าไม่ทราบว่าจะใครจะเป็นผู้ทรงเรียกประชุมรัฐสภา เพราะในมาตรา ๑๑๑ ก็มีบทบัญญัติเอาไว้หลาย ๆ มาตราด้วยกัน พูดถึงการเรียกประชุมรัฐสภา ใครบ้างที่จะทรงเรียกประชุม เพราะว่ารัฐสภาอยู่ตึกๆ ประชุมกันไม่ได้ อย่างนั้นใช่ไหมครับ เพราะ

ว่าการที่รัฐสภาประชุมกันได้ ก็จะต้องมีให้พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมเมื่อพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเรียกประชุมรัฐสภาแล้ว ก็ประชุมกันไม่ได้ หรืออยู่ตึกๆ จะมานัดแนะกันประชุมก็คงเป็นไปได้ไม่ได้ กระผมขอให้ท่านองค์ประธานกรรมการได้โปรดชี้แจง ทรงชี้ให้เข้าใจอีกนิดหน่อยครับว่า วิธีปฏิบัติจะปฏิบัติกันอย่างไรครับ ตอนเลิก

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปกพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตอนเลิกนั้น สถานการณ์ต้องชัดเจนกระทั่งรัฐสภาจะประชุมกันได้ ก็ถ้าประชุมกันไม่ได้ก็ไม่มีมติไม่ได้ ทันเมื่อไรจึงจะเรียกว่าประชุมกันได้ อันนั้นการประชุมของรัฐสภาอย่างที่ท่านกล่าว ท่านสมาชิกได้กล่าวแล้วพระมหากษัตริย์ทรงเรียกได้ทางหนึ่ง พระมหากษัตริย์ก็ย่อมได้รับคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี เห็นว่าประชุมได้แล้วก็ทรงเรียกประชุม หรือมีมติแล้วก็ตามสมาชิกตามจำนวนที่กำหนดไว้ จะเข้าชี้แจงขอให้ประชุมก็ได้ อันนั้นถ้าสถานการณ์ยังไม่ปกติพอที่รัฐสภาจะมาประชุมแล้ว สมาชิกก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะขอให้ทรงเรียกประชุม

ผู้ทำการแทน ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปราย ต่อไปอีกแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ถือว่าที่ประ- ชุมชนเห็นชอบด้วยกับร่างที่คณะกรรมาธิ- การแก้มาทั้งในมาตรา ๑๓๔ และมาตรา ๑๗๖

ต่อไปเป็นการพิจารณาในบทเฉพาะ กาล ขอให้เลขาธิการอ่าน

นาย ประเสริฐ บัท มะ สุ คนธ์ (ผู้ทำหน้าที่ เลขาธิการ สภาร่างรัฐ- ธรรมนูญ) : บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๗๗ มีการแก้ไข มาตรา ๑๗๗ ทวิ การรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๑๗๗ ทริ การรรมการ เพิ่มขึ้นใหม่ มาตรา ๑๗๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๗๘ มีการแก้ไข มาตรา ๑๘๐ มีการแก้ไข มาตรา ๑๘๐ ทวิ การรรมการเพิ่มขึ้น ใหม่

ผลสำรวจโ ท บรรลือ เรืองตระ กุล : ในมาตรา ๑๘๐ ทวิ บรรดาคำสั่ง ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการโดยอ้างมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรให้คงมีผลใช้บังคับต่อไป เป็นข้อ ความที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมิได้มีมติไว้แต่ เกินมา ฉะนั้นกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ จึงมิได้ยกร่างไว้เสนอต่อสภาให้ พิจารณา

เพื่อความเห็นชอบก็เป็นข้อความที่ กรรมาธิการพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญเพิ่ม เต็มขึ้นใหม่ โดยความคิดเห็น ของ คณะ กรรมาธิการ จึงมีปัญหาว่า สภาร่างรัฐ- ธรรมนูญจะเห็นชอบด้วยหรือไม่ที่กรรมา- ธิการได้เพิ่มเติมขึ้นใหม่นี้ กระผมขอ ประทานกราบเรียนว่า การที่กรรมาธิการ นำมาบัญญัติไว้เช่นนี้อาจจะคิดว่าถ้าไม่ นำมาบัญญัติไว้ในบทเฉพาะ กาล ของรัฐ ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย ฉบับนี้ แล้ว จะทำให้ผลที่เกิดจากคำสั่งของนาย ก รัฐมนตรี ได้สั่งการ ไว้ตาม มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร จะสะดุดหยุดลงในเมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักร ไทย ฉบับนี้แล้ว ความจริงถ้า กรรมาธิการ คิดถึงผล ของ มาตรา ๑๗ แล้วก็น่าจะ คิดถึงผล ของ มาตรา ๖ แห่งธรรมนูญการ ปกครอง ราชอาณาจักรที่บัญญัติไว้ว่า "ให้มีสภา ร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ร่างรัฐ ธรรมนูญ และให้มีฐานะเป็นรัฐสภาทำหน้าที่ นิติ- บัญญัติด้วย" ซึ่งถ้าไม่นำไปบัญญัติไว้ ในบทเฉพาะกาลแล้ว บทกฎหมายต่างๆ ที่เกิดจากมาตรา ๖ ที่สภาร่างรัฐธรรม- ธรรมนูญทำหน้าที่นิติบัญญัติร่างขึ้นมา นั้น อาจ เสียผลคือไม่สามารถที่จะใช้บังคับ บัญชา

ได้ต่อไป เพราะหลักการของมาตรา ๖ กับมาตรา ๑๗ นี้คล้ายคลึงกันมาก กล่าวคือในมาตรา ๖ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ที่บัญญัติไว้ด้วย ส่วนมาตรา ๑๗ ให้นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นฝ่ายบริหารทำหน้าที่ตุลาการด้วย อย่างไรก็ตามมีตัวอย่างที่น่าจะถือเป็นบรรทัดฐานในการร่างรัฐธรรมนูญได้ก็คือ หลังจากประเทศไทยได้เปลี่ยนระบอบการปกครองจากระบอบราชาธิปไตยมาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยคณะราษฎรได้ยึดอำนาจการปกครองไว้แล้ว คณะราษฎรได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญปกครองราชอาณาจักรไทยชั่วคราวในระหว่างทำการร่างรัฐธรรมนูญในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราวได้บัญญัติไว้ว่า “สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจดูแลควบคุมกิจการของประเทศ และมีอำนาจประชุมกันออกฉันทนกรรมการ ราษฎร หรือ พนักงานรัฐบาลผู้หนึ่งผู้ใดก็ได้” และในมาตรา ๓๕ ยังบัญญัติไว้ด้วยว่า “การระงับข้อพิพาทให้เป็นไปตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลานี้” ในเมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราช

อาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็มีให้นำผลที่เกิดจากพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว มาตรา ๕ ไปบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๗๕ และก็ไม่มีความแตกต่างอย่างหนึ่งอย่างใด ร่องรอยเป็นทางกลับกันจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๑ คณะปฏิวัติจึงได้มีประกาศให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๙๕ ตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญทำการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ และประกาศใช้รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรเป็นกฎหมายสูงสุดปกครองประเทศต่อมา และนับได้ว่ารัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรฉบับนี้เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ซึ่งเกิดจากการปฏิวัติหรือรัฐประหารทำนองเดียวกันส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๙๕ นั้น ก็ได้ถูกยกเลิกไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และได้ให้สิ้นสุดลงทุกบททุกมาตรา การปกครองบังคับบัญชาจึงอยู่ในบังคับของธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรโดยสิ้นเชิง

LIART

ส่วนกฎหมายธรรมทานนั้น ถือกันว่ายังมีผลใช้บังคับได้อยู่เสมอไป จนกว่าจะได้ถูกยกเลิกโดยชัดแจ้งหรือไม่ชัดต่อระบอบการปกครองที่ได้สถาปนาขึ้นใหม่เนื่องจากการปฏิวัตินั้น อย่างไรก็ตามในบางประเทศ รัฐธรรมนูญที่ออกมาภายหลังการปฏิวัติได้มีบทบัญญัติยืนยันไว้ด้วยว่ากฎหมายธรรมทายังใช้ได้อยู่ เช่น รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๘๕๒ มาตรา ๕๖ เป็นต้น อย่างไรก็ตามในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ออกมาใช้ภายหลังการปฏิวัติและสถาปนาระบอบการปกครองขึ้นมาใหม่นั้น ในบางประเทศก็ได้มีบทบัญญัติให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับเก่า ดังเช่นรัฐธรรมนูญเบลเยียม ค.ศ. ๑๘๓๑ มาตรา ๑๓๗ รัฐธรรมนูญเยอรมัน ค.ศ. ๑๘๑๕ มาตรา ๑๗๘ มีบทบัญญัติให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ ค.ศ. ๑๘๗๑ ดังนั้นเป็นต้น ในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น ใช้ถ้อยคำไม่เหมือนกัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๕๐ ใช้คำว่า “ให้เลิกใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน” ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่กำลังพิจารณาร่างอยู่นั้น ใช้คำว่า “ให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

ไทยฉบับนั้นขึ้นไว้ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร” คำว่า “ให้เลิกใช้” กับคำว่า “ให้ใช้แทน” นี้ตีความตามตัวอักษรอาจไม่เหมือนกัน คำว่า “ให้เลิกใช้” เป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญทั้งฉบับทุกบททุกมาตรา ส่วนคำว่า “ให้ใช้แทน” นั้น ผลที่เกิดจากรัฐธรรมนูญนั้นอาจยังอยู่ต่อไปก็ได้ เช่นผลที่เกิดจากมาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ที่นายกรัฐมนตรีได้ส่งการไปแล้วนั้นเป็นต้น ถ้าเป็นไปได้ในประการหลัง กระผมจึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องเอามาบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘๐ ทวิ ก็ได้ แต่ว่าอย่างไรก็ตาม นี่เป็นความเห็นที่กระผมได้พิจารณาเอาเอง ตามหลักการต่างๆ ว่า ถ้าไม่บัญญัติไว้ผลที่เกิดจากมาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรนั้นจะคงเป็นผลบังคับต่อไปหรือไม่ ถ้าหากว่าโดยหลักกฎหมายแล้ว ผลที่เกิดขึ้นนั้นยังใช้ได้อยู่ก็ไม่ต้องนำมาบัญญัติไว้ แต่ถ้าหากว่าเป็นไปได้ว่า ผลที่เกิดขึ้นนั้น ต้องระงับลง สภาจะนำมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘๐ ทวิ กระผมก็ไม่ขัดข้องประการใด อันนี้กระผมก็ใคร่อยากให้ท่านองค์ประธานกรรมการได้ โปรดข

LIRT

แจ้งถึงหลักการของกฎหมายธรรมดาและหลักการของกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ในที่สุดนี้ กระผมใคร่ขอกราบอภัยต่อท่านกรรมาธิการที่เคารพอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้ด้วยทุกท่าน

นายสมภพ โหตระกิตย์ (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : ข้อสังเกตของท่านสมาชิกที่ได้กล่าวเมื่อสักครู่ ก็เป็นข้อสังเกตที่มีประโยชน์ และมีเหตุผลเป็นอย่างมาก คณะกรรมาธิการขอกราบเรียนถึงเหตุผลที่ได้บัญญัติมาตรา ๑๘๐ ทวิขึ้นไว้ ดังนี้

ในประการแรก คือที่ท่านสมาชิกได้เกิดข้อสงสัยว่า เมื่อมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้ประกาศใช้ขึ้นมาแล้ว บรรดาบทกฎหมายทั้งหลายที่ได้ตราขึ้นโดยรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ นั้น ก็ยังคงใช้อยู่ มิได้หมดสิ้นไป หรือถูกยกเลิกไป และคำสั่งของท่านนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗ ก็มีความในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรบอกไว้ว่า ให้เป็นคำสั่งที่ช่วยกฎหมาย ฉะนั้นจึงมีเหตุผลอย่างไรที่จะต้องมีมาตรารับรองขึ้นไว้ เพราะเมื่อมีผลช่วยด้วยกฎหมายแล้วก็ควรที่จะใช้ได้ต่อไป เกือบเหมือนกับพระราชบัญญัติทั้งหลายที่ได้ตราขึ้นโดย

อาศัยรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ในประเด็นนี้ คณะกรรมาธิการขอกราบเรียนว่าเป็นที่ถูกต้องแล้วว่า บรรดาบทกฎหมายทั้งหลายที่ได้ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจรัฐธรรมนูญของฉบับต่าง ๆ นั้น ย่อมมีผลใช้บังคับได้ต่อไป ตราบเท่าที่กฎหมายฉบับนั้นจะไม่มีหลักการ หรือข้อความขัดแย้งกับข้อความในรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้ใหม่ อันนี้เป็นความที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าเมื่อมีรัฐธรรมนูญประกาศใช้ใหม่นั้น ถ้าหากว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้เพิ่มหลักการชนแตกต่างกับรัฐธรรมนูญฉบับเดิม ฉบับก่อน ๆ แล้ว โดยเฉพาะคือหลักการที่ให้ความคุ้มครองหรือให้หลักประกันเสรีภาพแก่ประชาชน ซึ่งเป็นขอบเขตที่รัฐสภาจะออกกฎหมายได้ ถ้าหากว่าข้อความที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพหรือหลักประกันของประชาชนได้เพิ่มเติมขึ้นในลักษณะที่เป็นการจำกัดอำนาจนิติบัญญัติแล้ว บรรดาบทกฎหมายที่ได้ออกโดยอาศัยรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ซึ่งไม่มีขอบเขตจำกัดเหมือนรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้น ก็ย่อมที่จะใช้บังคับต่อไปไม่ได้ เพราะเป็นผลที่ว่ากฎหมายเหล่านั้น มีข้อความขัดกับรัฐธรรมนูญ ย่อมใช้บังคับไม่ได้

ทนมมาถึงปัญหามาตรา ๑๗ ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรในข้อนี้ กระผมอยากขอกราบเรียนท่านประธานว่า โปรดได้ระลึกว่า ผลของการตามมาตรา ๑๗ นี้ มีอยู่ ๓ กรณีด้วยกัน เมื่อท่านนายกรัฐมนตรีได้ใช้มาตรา ๑๗ ไปแล้ว

ในประการแรก ผลของมาตรา ๑๗ อาจจะเป็น การล้กษณะที่เสรีเจ็ดขาด เช่น กำสั่งลงโทษประหารชีวิตบุคคล

๒. มีลักษณะที่ยังไม่เด็ดขาด ยังใช้ได้ต่อไป เช่น สั่งให้จำคุกบุคคล และ

๓. สั่งให้จำคุกบุคคลหนึ่งบุคคลใดแล้ว แต่บุคคลนั้นยังหลบหนีไปอยู่ ยังไม่ได้ตัวมาที่จะปฏิบัติตามคำสั่งมาตรา ๑๗

เมื่อผลมี ๓ ประการเช่นนี้ สำหรับผลประการแรกที่ลงโทษประหารชีวิตผลก็เสรีเจ็ดขาด ไม่มีทางที่จะพิจารณาว่ามีการ ขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่สำหรับผล ๒ ประการหลัง คือ บุคคลที่ถูกจำคุกโดยคำสั่งมาตรา ๑๗ กิติ บุคคลที่หลบหนีไป ยังไม่ได้ตัวมาปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ กิติ ผลที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็มีอยู่ว่า ถ้าหากพิจารณาใน

มาตรา ๒๘ ของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ซึ่งมาตรา ๒๘ นี้ อยู่ในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ในร่างรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๘ วรรค ๒ ได้เป็นหลักประกันและให้ความคุ้มครองแก่ประชาชน ในส่วนที่เกี่ยวกับเสรีภาพของร่างกาย ซึ่งกระผมขอประธานอนุภาคอ่านความในมาตรา ๒๘ วรรค ๒ ว่า

“ก่อนจะมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

เมื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้ให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนว่า ถ้าหากเขายังไม่ได้ถูกคำพิพากษาว่ากระทำความผิดแล้ว จะปฏิบัติต่อเขาเหมือนกับผู้ที่กระทำความผิด ผู้ที่ถูกคำพิพากษาไม่ได้จะนั้นเมื่อหลักการในมาตรา ๒๘ วรรค ๒ มีเช่นนี้ ถ้านำมาปรับกับการ ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ ที่นายกรัฐมนตรีได้ปฏิบัติอยู่เช่นนี้ จะเห็นได้ว่ามาตรา ๑๗ นั้นไม่ใช่คำพิพากษาของศาล แต่ผลของมาตรา ๑๗ นั้นเอง ทำให้บุคคลที่ถูกมาตรา ๑๗ นั้น ถูกปฏิบัติเหมือนกับคำพิพากษาของศาล ในกรณีเช่นนี้ก็จะเกิด

ปัญหาว่า การที่บุคคลถูกคุมขังตาม มาตรา ๑๗ นั้น จะเป็นการชอบด้วย มาตรา ๒๘ วรรค ๒ หรือไม่ หรืออีก หนึ่ง การส่งคุมขังบุคคลนั้น จะเป็นการ ขัดต่อมาตรา ๒๘ วรรค ๒ หรือไม่ ก็เป็นปัญหาประการหนึ่ง

และนอกจากนี้เอง มาตรา ๒๘ วรรค ๓ ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ ให้หลักประกันอีกประการหนึ่งว่า

“ในกรณีที่มีการ คุม ขัง ตัว บุ ค ค ล ผู้ถูกคุมขังเองก็ดี พนักงานอัยการก็ดี บุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขัง ก็ดี มีสิทธิร้องต่อศาลท้องที่ซึ่งมีอำนาจ พิจารณาคดีอาญาว่าการ คุม ขัง เป็น การ มิ ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อมีคำร้องเช่นว่านี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้าเห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจ ส่งผู้คุมขังให้นำตัวผู้ถูกคุมขังมายังศาลโดย พลัน และถ้าผู้คุมขังแสดงให้เป็นที่พอใจ ของศาลไม่ได้ว่า การคุมขังเป็นการชอบ ด้วยกฎหมาย ก็ให้ศาลส่งปล่อยตัวผู้ถูก คุมขังไปทันที”

ที่นี้ปัญหาที่จะเกิดว่า การที่เขาถูก ขังตามคำสั่งมาตรา ๑๗ แต่อาจจะเป็น การขัดต่อมาตรา ๒๘ วรรค ๒ นั้น อาจ

จะถือว่าเป็นการคุมขัง เป็นการมิชอบด้วย กฎหมาย ก็อาจจะร้องขอต่อศาล ขอให้ ศาลพิจารณาส่งปล่อยตัวเขาไปก็ได้ หรือ ถ้าหากกรณีที่บุคคลยัง หลบ หนี อยู่ แต่ถ้ ้ หากว่าถูกจับตัวได้ในภายหลัง เขาก็อาจ จะอ้างว่าการคุมขัง การจับกุมเช่นนั้น เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะเหตุว่า รัฐธรรมนูญได้วาง หลัก ประกันไว้แล้ว เขาอาจจะขอ ให้ศาลส่ง ปล่อย ตัว ไปก็ได้ เมื่อลักษณะของกฎหมายหรือหลัก ประกัน รัฐธรรมนูญเปิดช่อง ให้กระทำ ได้เช่นนี้ ก็เป็นสิ่งที่น่าวิตกว่า ความแน่นอน ใน การวินิจฉัยปัญหาเหล่านี้จะเป็นไปในรูป ใด ถ้าหากว่าผู้มีอำนาจในการวินิจฉัย เช่น ศาลเห็นว่าการคุมขังนั้นเป็นการไม่ ชอบด้วยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะต้อง ปล่อยตัวบุคคลนั้นไป ปัญหาที่จะเกิดขึ้น ว่า จะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะให้ บุคคลที่ถูกคำสั่งตามมาตรา ๑๗ ซึ่งกระทำ ความผิดฐานบ่อนทำลายความมั่นคงแห่ง ชาติและบ่อนทำลายเศรษฐกิจ จะได้รับ โทษเพียงเล็กน้อย และถูกปล่อยตัวไป เพราะเหตุผลที่ว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ให้หลักประกันไว้เป็นอย่างดีเกินไปนั่นเอง จากเหตุผลที่คณะกรรมการได้พิจารณา

ใคร่ตรวจอย่างรอบคอบแล้วเห็นว่า เมื่อพฤติการณ์จะเปิดช่องให้มีการตีความหรือการร้องขอต่อศาลได้ และผลอาจจะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่ถูกคำสั่งตามมาตรา ๑๗ แต่ในขณะเดียวกันผลเสียก็จะเกิดแก่ส่วนรวม คณะกรรมการจึงได้บัญญัติความมาตรา ๑๘๐ ทวิไว้เพื่อเป็นการตัดปัญหาโดยสิ้นเชิงว่า ตามคำสั่งของมาตรา ๑๗ นั้น ย่อมใช้บังคับได้ต่อไป เพราะเหตุที่ว่า เมื่อบัญญัติไว้เช่นนี้แล้วก็ป็นข้อยกเว้นของหลักประกันที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ วรรค ๒ นั้นเอง เป็นเหตุผลที่คณะกรรมการได้พิจารณาและนำมาบัญญัติไว้

นายสมัย เรืองไกร : กระผมไม่เห็นด้วยกับการบัญญัติข้อความนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๗ นั้น ท่านทั้งหลายคงได้ทราบแล้วว่า เมื่อรัฐบาลหรือนายกรัฐมนตรีได้สั่งการใด ๆ ไปแล้ว นายกรัฐมนตรีก็เอาคำสั่งนั้นมาแถลงให้สภาทราบ นั้นเป็นการกระทำของรัฐบาลฝ่ายเดียว รัฐสภาไม่มีทางส่วนรู้ส่วนเห็นในประการใด เพราะฉะนั้นการที่นำมาบัญญัติไว้ในมาตรานี้ เท่ากับเป็นการโยนความรับผิดชอบให้แก่สภาได้รับรู้ในการกระทำของรัฐบาล ซึ่งใน

ระยะหลัง ๆ นี้ได้ใช้มาตรา ๑๗ อย่างหลวม เพราะฉะนั้นเมื่อจะให้รัฐสภามาถูกผูกมัดในการกระทำของรัฐบาล ซึ่งในกาลข้างหน้าเราก็ไม่ทราบว่า จะเป็นอย่างไรนั้น กระผมเห็นว่า รัฐสภานี้ไม่ควรนำตัวเข้าไปผูกมัดกับการกระทำของรัฐบาลที่ได้ใช้มาตรา ๑๗

ผู้ทำการแทนประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายต่อไปอีกแล้ว ข้าพเจ้าก็จะได้อภิปรายพิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราได้เสร็จลงแล้ว ต่อไปจะได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อ ๑๑๐ แห่งขั้วบังคับ...

นายสมัย เรืองไกร : กระผมไม่เห็นด้วยกับมาตรานี้ เพราะฉะนั้นขอให้ประธานสภาขอรับความเห็นชอบจากที่ประชุมเสียก่อน

ผู้ทำการแทนประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมลงมติว่าควรจะให้ร่างรัฐธรรมนูญมาตรานี้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญเสนอมานี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะให้ร่าง

LIRT

รัฐธรรมนูญมาตรา^๕นี้เป็นไปตามที่คณะกรรมาธิการพิจารณา^๖ร่างรัฐธรรมนูญเสนอมา ไปรศกมือ^๗ขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ทำการแทนประธานสภา^๘ร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยไปรศกมือ^๙ขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ผู้ทำการแทนประธานสภา^๘ร่างรัฐธรรมนูญ : มีคนเดียว

เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้มาตรา ๑๘๐ ทั่วไป^{๑๐}เป็นไปตามที่คณะกรรมาธิการพิจารณา^๖ร่างรัฐธรรมนูญเสนอมา^{๑๑}ต่อไป^{๑๒}จะได้พิจารณาเป็นการสรุป^{๑๓}อีกครั้งหนึ่งตามข้อ ๑๑๐ แห่งข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภา^{๑๔}ร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีข้อความว่า

“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๙ จบ^{๑๕}ร่างแล้ว ให้สภาพิจารณา^{๑๖}ร่างเป็นการสรุป^{๑๗}อีกครั้งหนึ่งและในการพิจารณา^{๑๘}ครั้งนั้น สมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติม^{๑๙}ด้วยคำได้^{๒๐}แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติม^{๒๑}เพื่อความโตมิ^{๒๒}ได้นอกจาก^{๒๓}ข้อความที่เห็น^{๒๔}ว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

เพราะฉะนั้นต่อไป^{๒๕}จะได้พิจารณา^{๒๖}ร่างเป็นการสรุป^{๒๗} จะมีท่านผู้ใดอภิปรายอะไรบ้าง

นายเสกกล บุญยัษฐิติ : กระผมคิด^{๒๘}ว่าจะเป็น^{๒๙}การเร่งรัด^{๓๐}เกินไป^{๓๑} ยัง^{๓๒}คงไม่^{๓๓}ทั่ว^{๓๔}ที่^{๓๕}จะ^{๓๖}มา^{๓๗}เสนอ^{๓๘}เพียง^{๓๙}วัน^{๔๐}คง^{๔๑}ไม่^{๔๒}ทัน^{๔๓} ถ้า^{๔๔}จะ^{๔๕}เลื่อน^{๔๖}ไป^{๔๗}อีก^{๔๘}สัก^{๔๙}คราว^{๕๐}ประชุม^{๕๑}หนึ่ง^{๕๒}จะ^{๕๓}ดีกว่า^{๕๔}

(มีสมาชิกรับรอง)

ผู้ทำการแทนประธานสภา^{๕๕}ร่างรัฐธรรมนูญ : สุก^{๕๖}แต่^{๕๗}แต่^{๕๘}ที่^{๕๙}ประชุม^{๖๐}ที่^{๖๑}ข้าพเจ้า^{๖๒}เสนอ^{๖๓}นี้^{๖๔} เพราะ^{๖๕}เห็นว่า^{๖๖}ร่าง^{๖๗}รัฐธรรมนูญ^{๖๘}ฉบับ^{๖๙}นี้^{๗๐}เราก็^{๗๑}ได้^{๗๒}เสนอ^{๗๓}และ^{๗๔}พิจารณา^{๗๕}กัน^{๗๖}มา^{๗๗}หลาย^{๗๘}เดือน^{๗๙}แล้ว^{๘๐} ก็^{๘๑}คง^{๘๒}จะ^{๘๓}ได้^{๘๔}อ่าน^{๘๕}กัน^{๘๖}ทั่ว^{๘๗}ถึง^{๘๘}แล้ว^{๘๙} แต่^{๙๐}เมื่อ^{๙๑}ท่าน^{๙๒}เห็น^{๙๓}ว่า^{๙๔}ควร^{๙๕}ที่จะ^{๙๖}เลื่อน^{๙๗}ไป^{๙๘}พิจารณา^{๙๙}ใน^{๑๐๐}คราว^{๑๐๑}อื่น^{๑๐๒} ก็^{๑๐๓}คง^{๑๐๔}จะ^{๑๐๕}ได้^{๑๐๖}สรุป^{๑๐๗}ไป^{๑๐๘}ประชุม^{๑๐๙}ในวัน^{๑๑๐}อื่น^{๑๑๑} ไป^{๑๑๒}รศกมือ^{๑๑๓}ขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖๗ คน)

ผู้ทำการแทนประธานสภา^{๑๑๔}ร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านผู้ใด^{๑๑๕}เห็น^{๑๑๖}ว่า^{๑๑๗}ควร^{๑๑๘}พิจารณา^{๑๑๙}ให้^{๑๒๐}เสร็จ^{๑๒๑}สิ้น^{๑๒๒}ใน^{๑๒๓}วันนี้^{๑๒๔} ไป^{๑๒๕}รศกมือ^{๑๒๖}ขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๖ คน)

ผู้ทำการแทน ประธานสภาร่าง
รัฐธรรมนูญ : เป็นอันว่าที่ประชุมลง
มติให้เลื่อนการประชุมพิจารณาร่าง
เป็นการสรุปไปในวันประชุมสภา ทำ

หน้าร่างรัฐธรรมนูญในคราวหน้า คือ
วันที่ ๒๕ มกราคม
สำหรับการประชุมวันนั้น หมาดระ
เบียบวาระแล้ว ข้าพเจ้าขอเลิกการประชุม.

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๓๕ นาฬิกา.

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

ก. อุทยานิน	อุดม พลอยสังวาลย์	ผู้ตรวจรายงาน
เจริญปัทมาโร	ธนู บุญยรงค์	..
ว. ดนอมกุลบุตร	โหม่งเฉลา สัพลากร	..
เล็ก จุณณานนท์	ฉันทนา ชานป้อม	..
วุฒิสักดิ์เนตนาท	สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ	..
	จำรงค์ ใจอ่อนน้อม	..
	สินธุ์ชัย ชัยสัตยัค	..
	เปรมจิต บุญยะกาญจน	..
	สมศรี ใจอ่อนน้อม	..

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๗ /ม.ค. /๑๑

สุพันธ์ จิตรภักดิ์

หัวหน้าแผนกรายงานการประชุม

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ทำหน้าทีร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ ผู้ทำหน้าที่
เลขานุการสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงชื่อ
ไว้ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมประก
ษาของสภาร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๐๔
ข้อ ๒๕

ประหยัด แต่งอินทวัฒน์

หัวหน้ากองการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

รองเลขานุการสภาฯ

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์

เลขานุการสภาฯ

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์

LIRT